

ב"ה

פרשת אמור

ורגמו אותו כל העדה
אמור כד, יד.

סנהדרין קטלנית

איתא בתנא דבי אליהו רבה^[1] ש"היה להם (לחברי הסנהדרין) לילך ולקשור חבלים . . . במתניהם . . . ויחזרו בכל עיירות ישראל . . . וילמדו את ישראל כו":

כדי להתמנות לסנהדרין – צריכים להיות "חכמים ונבונים, מופלגין בחכמת התורה . . . יודעים קצת משאר חכמות כגון רפואות וחשבון ותקופות ומזלות ואיצטגנינות ודרכי המעוננים והקוסמים והמכשפים . . . ושידעו ברוב הלשונות"^[2].

ולכאורה מה הצורך בחברי הסנהדרין דוקא בשביל להיות נע ונד בעיירות ישראל, ללמד אל"ף-בי"ת כו', ולהורות לבני ישראל על דבר שמירת שבת וכיוצא בזה – כיצד יוכל בתפקיד זה להשתמש בכל הידיעות שבזכותם נתמנה סנהדרין גדולה!?

ואף על פי כן אומר בתנא דבי אליהו, שכאשר סנהדרין אינם מתנהגים באופן כזה (לחגור חבלים במתניהם ולחזור בעיירות ישראל כו'), הרי הם אשמים בהריגתם של ישראל! . . .

והיינו, שכתוצאה מזה שאינם מחזרים בעיירות ישראל ללמד כו', יתכן שבמשך הזמן יִמָּצא יהודי שהם יצטרכו לשפוט אותו משפט מות, ואז נקראים הם סנהדרין "חובלנית" (קטלנית)^[3] – לא בגלל שלא פסקו את הדין לאשורו, אלא בגלל שהם היו יכולים למנוע שיהודי זה לא יבוא למעמד ומצב שיתחייב משפט מות, אילו היו באים לעירו ומלמדים אותו וכו', ונמצא, שכאשר יהודי עובר עבירה שיש בה איסור לאו – מגיע לסנהדרין מלקות, ואם עובר עבירה חמורה יותר שחייבים עליה מיתה – נקראת הסנהדרין "קטלנית": הם הרגו נפש מישראל!

וזוהי ההוראה לכל אחד ואחת: ישנם החושבים שכדי לישא חן בעיני החברים, בעיני המחוננים, בעיני בעלת הבית – צריכים לשבת בראש, וכשיושבים שם צריכים "להתנפח" ... ומזמן לזמן לומר איזה דבר התעוררות, שצריכים ללמוד תורה ולקיים מצוות.

ועל זה באה ההוראה – כפי שכבר היה לעולמים: בסנהדרין גדולה ישבו לומדים גדולים, שידעו נגלה דתורה ונסתר דתורה, וידעו גם חכמת הרפואה ותורת המשפטים (רופאים ועורכי-דין), וכל שאר החכמות שבעולם שהיו צריכים לידע כדי לפסוק דינים, ואף על פי כן, במה התבטאה עבודתם על פי דין תורה – לחגור מתניהם בחבלים, ולחזר [לא בירושלים עליה נאמר¹⁴ "מלאתי משפט". "מְלִתִּי כתיב", שהיו בה ארבע מאות ושמונים בתי מדרשות, כמנין "מלתי", אלא] בעירות ישראל כדי לשמור ולהציל יהודי מאיסור מיתה, איסור כרת, איסור לאו, ואפילו דקדוק קל של דברי סופרים.

הנהגה כזו היא ההנהגה הראויה לישיבה בסנהדרין באופן כזה שממשיכים ומביאים חיים בעולם, ולא להיפך חס ושלום.

קטע משיחת יום ג' פ' פנחס, י"ב תמוז, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשי"ד ע' 99.

¹¹ פי"א.

¹² רמב"ם הל' סנהדרין פ"ב הל' א-ו.

¹³ מכות ז, א.

¹⁴ ישעי' א, כא.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבייה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה